

## CHỦ NGHĨA MÁC – LÊNIN VỚI VIỆC HÌNH THÀNH THẾ GIỚI QUAN KHOA HỌC CHO SINH VIÊN

Phạm Phương Lan<sup>1</sup>

**Tóm tắt.** Sinh viên là đối tượng năng động, nhiệt tình và có tri thức, họ đóng vai trò hết sức quan trọng trong giai đoạn phát triển nền kinh tế tri thức, trong sự nghiệp đổi mới ở nước ta. Để phát huy hơn nữa phẩm chất tốt đẹp, nâng cao tinh thần trách nhiệm của sinh viên đối với xã hội, giáo dục một thế giới quan thực sự khoa học cho sinh viên. Bài viết này, tác giả tập trung làm rõ vai trò Chủ nghĩa Mác-Lênin với việc hình thành thế giới quan khoa học cho sinh viên.

**Từ khóa:** Chủ nghĩa Mác - Lênin, thế giới quan khoa học.

### 1. Mở đầu

Chủ nghĩa Mác - Lênin là một học thuyết khoa học, cách mạng và chân chính, cùng với Tư tưởng Hồ Chí Minh đóng vai trò là nền tảng tư tưởng, kim chỉ nam của Đảng cộng sản Việt Nam.

Chủ nghĩa Mác - Lênin là hệ thống các quan điểm và học thuyết khoa học do C.Mác và Ph. Ăngghen xây dựng và được V.I. Lênin bảo vệ và phát triển. Học thuyết được hình thành và phát triển trên cơ sở tổng kết thực tiễn; kết tinh trí tuệ, tư tưởng tiên bộ của nhân loại. Trong lịch sử phát triển tư tưởng, lý luận của nhân loại, chưa có học thuyết nào luận giải đầy đủ, có cơ sở khoa học và bảo vệ lợi ích của giai cấp công nhân, quần chúng nhân dân lao động và các dân tộc ở thuộc địa như học thuyết Mác - Lênin.

Chủ nghĩa Mác - Lênin là hệ thống tư tưởng, lý luận hoàn chỉnh với ba bộ phận cấu thành phương pháp luận biện chứng có mối quan hệ mật thiết với nhau: Triết học Mác - Lênin, Kinh tế học Chính trị Mác - Lênin và Chủ nghĩa xã hội khoa học. Chủ nghĩa Mác - Lênin là thế giới quan, phương pháp luận chung nhất của nhận thức khoa học và thực tiễn cách mạng, là khoa học về sự nghiệp giải phóng giai cấp vô sản, giải phóng nhân dân lao động khỏi mọi chế độ áp bức, bóc lột và tiến tới giải phóng con người - học thuyết cách mạng nhất, khoa học nhất, chân chính nhất.

Thế giới quan của Chủ nghĩa Mác - Lênin vừa chỉ ra quy luật khách quan của nền kinh tế tư bản chủ nghĩa, vừa dự báo một cách khoa học xã hội tương lai - xã hội Cộng sản chủ nghĩa. V.I.Lênin khẳng định rằng: học thuyết của C.Mác và Ph.Ăngghen có sức hấp dẫn không gì cưỡng nổi, đã lôi cuốn những người xã hội chủ nghĩa ở tất cả các nước đi theo lý luận đó, chính là ở chỗ nó kết hợp tính chất khoa học mạnh mẽ và cao độ với tinh thần cách mạng; và kết hợp không phải

---

Ngày nhận bài: 02/01/2018. Ngày nhận đăng: 15/02/2018.

<sup>1</sup>Khoa Lý luận chính trị, Trường Đại học Công đoàn;  
e-mail: [phuonglandhcd2010@gmail.com](mailto:phuonglandhcd2010@gmail.com)

một cách ngẫu nhiên, không phải chỉ vì người sáng lập ra học thuyết ấy đã kết hợp trong bản thân mình những phẩm chất của nhà bác học, mà là kết hợp trong chính bản thân lý luận ấy, một sự kết hợp nội tại và khăng khít. V.I.Lênin cũng nhấn mạnh: “Học thuyết của Mác là học thuyết vạm vỡ vì nó là một học thuyết chính xác. Nó là một học thuyết hoàn bị và chặt chẽ; nó cung cấp cho người ta một thể giới quan hoàn chỉnh, không thỏa hiệp với bất cứ một sự mê tín nào, một thể lực phản động nào, một hành vi nào bảo vệ áp bức của tư sản. Nó là người thừa kế chính đáng của tất cả những cái tốt đẹp nhất mà loài người đã tạo ra hồi thế kỉ XIX, đó là triết học Đức, kinh tế chính trị học Anh và chủ nghĩa xã hội Pháp”. [10;50].

Trong quá trình tìm đường cứu nước, giải phóng dân tộc, chủ tịch Hồ Chí Minh đã đến với Chủ nghĩa Mác - Lênin, được giác ngộ bởi Chủ nghĩa Mác - Lênin và trở thành người cộng sản. Hồ Chí Minh đã nhận thức đúng đắn, vận dụng và phát triển sáng tạo Chủ nghĩa Mác - Lênin, làm giàu, sinh động và sâu sắc thêm các Nguyên lý Mácxít, làm cho Chủ nghĩa Mác - Lênin gần gũi hơn với các dân tộc, có sức sống hơn trong điều kiện lịch sử mới. Điều này làm cho Chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh thống nhất, hòa quyện vào nhau, tuy ở các trình độ khác nhau nhưng tác động biện chứng, bổ sung cho nhau trong vai trò là nền tảng tư tưởng của dân tộc Việt Nam, của Đảng cộng sản Việt Nam trong nhận thức và hành động nhằm cải tạo tự nhiên, cải tạo xã hội vì mục tiêu cao cả của con người; vì dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh.

## **2. Sự cần thiết của việc trang bị thể giới quan khoa học cho sinh viên và vai trò của Chủ nghĩa Mác - Lênin**

Văn kiện Đại hội Đảng toàn quốc lần thứ IX của Đảng Cộng sản Việt Nam đã xác định: “Đối với thế hệ trẻ chăm lo giáo dục, bồi dưỡng, đào tạo phát triển toàn diện về chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống, văn hóa, sức khỏe, nghề nghiệp, giải quyết việc làm, phát triển tài năng, sức sáng tạo, phát huy vai trò xung kích trong sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc” [2;126]. Bên cạnh việc cải cách chương trình, nội dung, phương pháp giảng dạy, chất lượng đội ngũ giảng viên, cần quan tâm đến việc tăng cường giáo dục chính trị, lý tưởng, đạo đức, lối sống của thế hệ trẻ, đặc biệt là sinh viên. Bởi vì, trước những ảnh hưởng tiêu cực của cơ chế thị trường, của quá trình hội nhập quốc tế, lối sống thực dụng; sự thoái hóa đạo đức, lối sống; sống thiếu hoài bão lập thân, lập nghiệp; phai mờ về lý tưởng; dễ bị lực lượng phản động lôi kéo; thờ ơ về chính trị... đang hình thành trong một bộ phận sinh viên. Văn kiện Hội nghị lần thứ VI khóa IX của Đảng Cộng sản Việt Nam đã chỉ rõ: “Vấn đề bức xúc nhất trong giáo dục nước ta hiện nay là chất lượng giáo dục toàn diện, trước hết là chất lượng giáo dục chính trị, lý tưởng, đạo đức, lối sống đặc biệt ở bậc đại học, cao đẳng” [3;40-41]. Vì vậy, Đảng Cộng sản Việt Nam khẳng định: “Phải thực hiện có kết quả mục tiêu xây dựng nền văn hoá và con người Việt Nam phát triển toàn diện, hướng đến chân - thiện - mỹ, thấm nhuần tinh thần dân tộc, nhân văn, dân chủ và khoa học” [6;190].

Để đạt được những mục tiêu đó, trong thời kì xây dựng và phát triển đất nước theo định hướng xã hội chủ nghĩa, đẩy mạnh công nghiệp hóa, hiện đại hóa gắn với phát triển kinh tế tri thức hiện nay ở Việt Nam, công tác tư tưởng, lý luận được Đảng ta đặc biệt quan tâm, coi trọng. Đảng cộng sản Việt Nam cho rằng, quá trình đổi mới đất nước sẽ không thành công nếu xa rời lập trường, quan điểm, phương pháp của Chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh. “Kiên trì Chủ nghĩa Mác - Lênin là vấn đề có tính nguyên tắc số 1 đối với Đảng ta. Trung thành với Chủ nghĩa Mác - Lênin có nghĩa là nắm vững bản chất cách mạng và khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin,

vận dụng một cách đúng đắn, thích hợp với điều kiện nước ta, góp phần phát triển Chủ nghĩa Mác - Lênin một cách sáng tạo” [5;27]. Và “Trong quá trình đổi mới phải kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội trên nền tảng Chủ nghĩa Mác - Lênin và Tư tưởng Hồ Chí Minh” [4;70].

Ở các trường đại học, cao đẳng, sinh viên được nghiên cứu Chủ nghĩa Mác - Lênin thông qua môn học “Những nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác - Lênin” với thời lượng 5 tín chỉ. Nội dung chương trình môn học được cấu trúc thành 3 phần, 9 chương: phần thứ nhất gồm 3 chương, bao quát những nội dung cơ bản về thế giới quan và phương pháp luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin; phần thứ hai gồm 3 chương, trình bày ba nội dung trọng tâm thuộc Học thuyết Kinh tế của Chủ nghĩa Mác - Lênin về phương thức sản xuất tư bản chủ nghĩa; phần thứ ba gồm 3 chương, trong đó, có 2 chương khái quát những nội dung cơ bản thuộc Lý luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin về Chủ nghĩa Xã hội và 1 chương khái quát Chủ nghĩa Xã hội hiện thực và triển vọng. Môn học nhằm giúp cho sinh viên:

- Xác lập cơ sở lý luận cơ bản nhất để từ đó có thể tiếp cận được nội dung môn học Tư tưởng Hồ Chí Minh và Đường lối cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam, hiểu biết nền tảng tư tưởng của Đảng.
- Xây dựng niềm tin, lý tưởng cách mạng cho sinh viên.
- Từng bước xác lập thế giới quan, nhân sinh quan và phương pháp luận chung nhất để tiếp cận các khoa học chuyên ngành được đào tạo.

Có thể nói, thế giới quan là toàn bộ những quan niệm của con người về thế giới, về bản thân con người, về vị trí của con người trong thế giới ấy. Trong thế giới quan, yếu tố cảm xúc và trí tuệ, niềm tin và tri thức hòa quyện vào nhau. Rõ ràng, thế giới quan không tự nhiên có mà nó được hình thành trên cơ sở hoạt động nhận thức và hoạt động thực tiễn cải tạo thế giới của con người. Nó luôn được bổ sung, hoàn thiện, phát triển cùng quá trình phát triển của thực tiễn xã hội. Do đó, thế giới quan có những đặc điểm cơ bản sau:

- Thế giới quan phát triển cùng với sự phát triển của con người và xã hội thông qua hoạt động của mình.
- Thế giới quan luôn có mối quan hệ giữa con người với thế giới. Sự hiểu biết đúng đắn mối quan hệ đó sẽ định hướng và chỉ đạo hoạt động của con người phù hợp với hiện thực luôn vận động và phát triển nhằm thỏa mãn ngày càng cao nhu cầu và lợi ích của con người cũng như của xã hội.
- Thế giới quan là sản phẩm tinh thần của con người, phản ánh hiện thực thông qua nhận thức, nhu cầu, lợi ích của cá nhân, của những tập đoàn người hay của toàn xã hội.
- Thế giới quan phụ thuộc vào trình độ nhận thức, nhu cầu, lợi ích của mỗi cá nhân, mỗi nhóm người, mỗi tập đoàn người và của toàn xã hội. Do đó, trong mỗi giai đoạn lịch sử, mỗi xã hội, mỗi dân tộc, mỗi giai cấp có thể tồn tại nhiều thế giới quan khác nhau.

Như chúng ta biết, nhận thức hay quan niệm của con người về thế giới, về bản thân con người, về vị trí của con người trong thế giới ấy có thể là khoa học hoặc chưa khoa học. C.Mác đã khẳng định: con người chỉ có thể giải thích thế giới bằng hai con đường, hoặc là khoa học, hoặc là bằng màu sắc thần bí (tôn giáo). Những hiện tượng nào đó mà con người chưa lý giải được bằng khoa

học thì sẽ giải thích bằng tôn giáo. Vì vậy, bên cạnh thế giới quan khoa học sẽ tồn tại thế giới quan tôn giáo. Nếu trong thế giới quan tôn giáo, yếu tố niềm tin giữ vai trò chủ đạo thì trong thế giới quan khoa học yếu tố tư duy lý tính lại giữ vai trò chủ đạo. Thế giới quan khoa học chứng minh những quan niệm của mình bằng những lập luận lôgic, bằng tư duy lôgic. Thế giới quan sử dụng Chủ nghĩa Mác - Lênin làm cơ sở lý luận được gọi là thế giới quan Mác xít hay thế giới quan cộng sản chủ nghĩa, thế giới quan khoa học, vì nó phản ánh đúng đắn những quy luật chung nhất của tự nhiên, xã hội, tư duy của con người dựa trên các thành tựu khoa học tự nhiên, khoa học xã hội và nhân văn; đồng thời thời đã được thực tiễn kiểm nghiệm.

Thế giới quan khoa học có vai trò hết sức quan trọng trong đời sống của mỗi người, mỗi giai cấp, cộng đồng người và của cả loài người. Nó giúp con người định hướng trong hoạt động nhận thức và hoạt động thực tiễn. Đối với nhận thức, thế giới quan khoa học giúp con người xác định khả năng nhận thức thế giới, tin vào sức mạnh nhận thức thế giới của mình và tìm ra những giải pháp tốt nhất để nhận thức thế giới. Đối với hoạt động thực tiễn, thế giới quan khoa học giúp con người tự giác, chủ động xác định được mục đích trong hoạt động thực tiễn, tránh sự mò mẫm, tự phát, chệch hướng, vô định. Thế giới quan khoa học còn giúp con người xác định mối quan hệ của bản thân với xã hội, xác lập được nhân sinh quan đúng đắn, tích cực để định hướng cuộc sống một cách khoa học. Trên cơ sở đó, con người xác định đúng thái độ, cách thức hoạt động và cách sống của riêng mình phục vụ cho sự phát triển tiến bộ của xã hội; điều chỉnh những quan hệ giữa người với người và hành vi của bản thân sao cho phù hợp với mục tiêu, với quy luật khách quan của sự phát triển xã hội.

***Đối với sinh viên, Thế giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin có vai trò quan trọng - Hình thành thế giới quan khoa học, nhân sinh quan Cộng sản chủ nghĩa và phương pháp tư duy khoa học cho sinh viên.***

Chủ nghĩa Mác - Lênin trang bị cho sinh viên những tri thức khoa học, hình thành và phát triển tư duy khoa học, củng cố định hướng chính trị, tăng cường lập trường giai cấp vững chắc, giúp họ sống và lao động vì mục tiêu dân giàu, nước mạnh, dân chủ, công bằng, văn minh, kiên trì mục tiêu độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội. Đối với sinh viên, thế giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin giúp họ tiếp thu có hiệu quả và chất lượng các môn khoa học khác, khoa học chuyên ngành. Tri thức của từng môn khoa học cụ thể chỉ có thể giúp sinh viên có cái nhìn về từng mặt, từng bộ phận của thế giới. Còn thế giới quan khoa học sẽ giúp sinh viên có cái nhìn rõ ràng, sâu sắc hơn về vị trí của từng khoa học cụ thể trong tính tổng thể của nó, là “công cụ nhận thức vĩ đại”. V.I.Lênin đã cho rằng: “Triết học của Mác là một chủ nghĩa duy vật triết học hoàn bị, nó cung cấp cho loài người và nhất là giai cấp công nhân công cụ nhận thức vĩ đại” [10;54]. Thế giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lê nin đã đặt nền móng cho nhân sinh cách mạng hình thành.

Mối liên hệ hỗ trợ mật thiết của chủ nghĩa duy vật biện chứng với các môn học chuyên ngành khác sẽ tạo cho sinh viên một hệ thống những quan điểm khoa học về thế giới. Từ đó giúp sinh viên có thể nhận thức thế giới muôn hình, muôn vẻ trong tính tổng thể thống nhất, hiểu được tính quy luật của thế giới, rèn luyện tư duy biện chứng, chống chủ nghĩa chủ quan duy ý chí, phương pháp tư duy siêu hình, tránh được những vấp vấp, sai lầm trong cả suy nghĩ và hành động. “Không có lý luận về chủ nghĩa xã hội khoa học thì không thể có lập trường giai cấp vững vàng” [8;91-92].

*- Góp phần định hướng các giá trị, chuẩn mực đạo đức, lối sống lành mạnh cho sinh viên.*

Chủ nghĩa Mác - Lênin không chỉ là vũ khí lý luận để cải tạo thế giới mà còn là vũ khí lý luận sắc bén nhất để cải tạo con người. Chủ nghĩa Mác - Lênin xét về giá trị nhân văn, nó chính là khoa học về giáo dục cách làm người, góp phần hình thành phẩm chất chính trị, tư tưởng, đạo đức lối sống đúng đắn, tốt đẹp cho con người. Chủ tịch Hồ Chí Minh khẳng định: “Nhân dân ta từ lâu đã sống với nhau, có tình có nghĩa. Từ khi có Đảng ta lãnh đạo và giáo dục, tình nghĩa ấy càng cao đẹp hơn, trở thành tình nghĩa đồng bào, đồng chí, tình nghĩa năm châu bốn biển một nhà. Hiểu Chủ nghĩa Mác - Lênin là sống với nhau có tình có nghĩa. Nếu thuộc bao nhiêu sách mà sống không có tình có nghĩa thì sao gọi là Chủ nghĩa Mác - Lênin” [8;554]. Giáo dục đạo đức cho sinh viên ngày nay có ý nghĩa vô cùng quan trọng công tác giáo dục - đào tạo ở các trường đại học, cao đẳng hiện nay. Chuẩn mực đạo đức là một hệ thống các nguyên tắc có ảnh hưởng chi phối hành vi đạo đức được chấp nhận bởi xã hội. Chúng là hệ thống các phương pháp, cách thức thực hiện một việc gì đó theo một quy tắc chính thức được chấp nhận rộng rãi và có tác dụng điều chỉnh hành vi xã hội của một cá nhân, nhóm người hay xã hội. Chuẩn mực đạo đức phản ánh những kết quả nghiên cứu về bản chất tự nhiên của đạo đức, luân lý, nhân cách, sự lựa chọn về mặt đạo đức của con người, về cách thể hiện triết lý đạo đức. Chuẩn mực đạo đức thường được thể hiện thành những quy tắc hay chuẩn mực hành vi của các thành viên một xã hội, nhóm cá nhân, tổ chức chuyên môn, nghề nghiệp. Khi đó, chuẩn mực đạo đức chính là tiêu chuẩn hành vi đạo đức của mỗi cá nhân trong xã hội.

Đạo đức cũng chính là nền tảng hình thành con người mới - con người xã hội chủ nghĩa vừa có “đức” vừa có “tài”. Sinh viên là chủ nhân tương lai của đất nước, tiếp nối các thế hệ cha ông đưa đất nước ngày càng phát triển, sánh ngang với các cường quốc trên thế giới. Tuy nhiên, có một thực tế là những tiêu cực do cơ chế thị trường nảy sinh đang lan vào các trường đại học, cao đẳng đã làm ảnh hưởng không tốt tới các hoạt động của nhà trường, làm giảm sút chất lượng học tập, đạo đức và lối sống trong một bộ phận sinh viên... nguy hại hơn nữa là sự xói mòn, xuống cấp đạo đức lối sống của sinh viên hiện nay. Đứng trước thực trạng suy thoái về đạo đức, lối sống của sinh viên hiện nay thì việc xây dựng phẩm chất đạo đức và lối sống lành mạnh cho sinh viên là vô cùng quan trọng. Trong nhiều năm qua, với nền kinh tế thị trường ngày càng phát triển đã hình thành trong sinh viên lối sống thực dụng, ích kỷ cá nhân, đề cao giá trị vật chất bỏ qua những giá trị tinh thần cao đẹp, quan tâm đến hưởng thụ mà xem nhẹ trách nhiệm bản thân. Do đó, việc hình thành phẩm chất đạo đức và lối sống lành mạnh cho sinh viên không chỉ là tuyên truyền, kêu gọi... mà quan trọng là giáo dục, trang bị cho sinh viên thế giới quan một cách toàn diện và vững chắc. Từ đó, sinh viên sẽ tự định hướng hành động và suy nghĩ của mình theo những chuẩn mực đạo đức mới; có lối sống lành mạnh, nêu cao tinh thần và bản lĩnh đấu tranh bảo vệ chân lý, bảo vệ cái đúng, cái tốt; tích cực lên án, phê phán mạnh mẽ cái xấu, cái ác, cái tiêu cực; có thái độ kiên quyết bài trừ mọi tệ nạn trong nhà trường cũng như ngoài xã hội.

Phẩm chất chính trị, tư tưởng, đạo đức, lối sống lành mạnh là những yếu tố quan trọng hình thành nên nhân cách con người nói chung và nhân cách của sinh viên nói riêng. Nhân cách của sinh viên ở đây là hệ thống những phẩm giá của sinh viên được đánh giá từ mối quan hệ giữa sinh viên với sinh viên, sinh viên với giảng viên, sinh viên với gia đình, nhà trường, xã hội. Đó là sự thống nhất giữa mặt cá nhân và mặt xã hội, là thái độ ứng xử của sinh viên trước trước hiện thực cuộc sống. Để hình thành nhân cách và lối sống đẹp ở mỗi sinh viên không phải là tự nhiên mà có, mà đó là kết quả của một quá trình giáo dục lâu dài và quá trình sinh viên tự rèn luyện khi còn

ngồi trên ghế nhà trường. Chủ nghĩa Mác - Lênin đóng vai trò làm nền tảng trong quá trình hình thành nhân cách con người xã hội chủ nghĩa ở sinh viên. Thế giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin đã trang bị cho sinh viên những giá trị nhân văn cơ bản, giúp họ nâng cao tình cảm, ý chí và đạo đức cách mạng, phát huy được ý thức cộng đồng, truyền thống đoàn kết của dân tộc, tính tích cực cá nhân; hình thành những chuẩn mực đạo đức mới, người lao động mới, vì lợi ích chung, gắn kết lợi ích cá nhân với lợi ích tập thể, cộng đồng.

*- Giúp sinh viên xây dựng lý tưởng sống cao đẹp.*

Lý tưởng là mục đích cao cả, tốt đẹp nhất mà con người phấn đấu để đạt tới, là kim chỉ nam định hướng cho chúng ta trên con đường xây dựng và phát triển sự nghiệp. Đó là những tư tưởng, những giá trị tinh thần cao đẹp, tiến bộ, định hướng cho cuộc sống của con người, giúp con người có khát vọng, có có lý tưởng, tạo sức mạnh trong hành động để đạt tới ý nghĩa cao quý của đời sống. Với sinh viên, học tập, rèn luyện vì ngày mai lập thân, lập nghiệp, vì tương lai của bản thân và vì sự phát triển của đất nước là lý tưởng sống cao đẹp. Lý tưởng sống đó giúp sinh viên sẽ tự xây dựng cho bản thân ý thức học tập nghiêm túc, hiệu quả, “học để phụng sự Tổ quốc, phụng sự nhân dân, làm cho dân giàu, nước mạnh, tức là làm tròn nhiệm vụ người chủ nước nhà” [6;15] đưa Việt Nam từng bước phát triển sánh ngang với các nước trên thế giới. Thế giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin giúp sinh viên sống có hoài bão, ước mơ, dám nghĩ, dám làm và dám chịu trách nhiệm với lý tưởng của mình. Họ sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn, thử thách để cống hiến tài năng, trí tuệ, sức lực của mình cho công cuộc xây dựng và phát triển đất nước. Khi mỗi sinh viên tự ý thức được lý tưởng sống cao đẹp và kiên trì hướng tới mục đích đó sẽ tạo nên nội lực mãnh liệt. Khi tuổi đời còn khá trẻ, thiếu sự trải nghiệm thực tế thì bản thân mỗi sinh viên cũng không thể tránh khỏi những sai lầm thiếu sót, đôi khi còn nóng vội, chủ quan duy ý chí, hay bị tác động chi phối bởi các yếu tố bên ngoài. Thế giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin sẽ giáo dục và hướng dẫn sinh viên dần cụ thể hóa lý tưởng sống của bản thân trong lao động, học tập, rèn luyện, suy nghĩ cũng như hành động một cách có trách nhiệm trước cộng đồng. Lý tưởng sống cao đẹp không hình thành tự phát trong mỗi sinh viên mà nó là kết quả của một quá trình giáo dục và tự rèn luyện của mỗi sinh viên. Lý tưởng cao đẹp chỉ được xây dựng trên cơ sở thế giới quan khoa học đúng đắn, ở đó có sự thống nhất giữa khoa học và niềm tin, ý chí và tình cảm.

*- Giúp sinh viên nhận thức sâu sắc những vấn đề của thời đại hiện nay.*

Việc nắm vững những nội dung cơ bản của thế giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin không chỉ là điều kiện tiên quyết để sinh viên nhận thức một cách có hệ thống lý luận của Chủ nghĩa Mác - Lênin, mà còn để vận dụng một cách sáng tạo trong hoạt động nhận thức khoa học, có khả năng luận giải một cách đúng đắn những vấn đề kinh tế, chính trị, xã hội trên thế giới và trong nước đang diễn ra vô cùng phức tạp, cấp bách của thực tiễn đặt ra. Trong sự nghiệp cách mạng của dân tộc ta, thế giới quan khoa học giúp sinh viên hiểu được độc lập dân tộc gắn liền với chủ nghĩa xã hội là sự lựa chọn đúng đắn của dân tộc, của Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam. Khi sinh viên hiểu và vận dụng đúng đắn những quan điểm của Chủ nghĩa Mác - Lênin vào hoàn cảnh thực tiễn của nước ta, hiểu được tác dụng của việc lấy Chủ nghĩa Mác - Lênin làm nền tảng tư tưởng, làm kim chỉ nam cho hành động của bản thân sẽ đánh giá đúng xu thế của thời đại, cũng như thời cơ, thách thức của đất nước; tránh được những chiêu trò, âm mưu “diễn biến hòa bình” của các thế lực phản động, tránh bị lợi dụng, lôi kéo để thực hiện âm mưu chống phá đất nước ta trong công cuộc xây dựng và cải tạo chủ nghĩa xã hội. Từ đó, sinh viên có thêm niềm

tin vào chủ nghĩa xã hội, con đường phát triển của đất nước, sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng và sự quản lý của Nhà nước Việt Nam. Có lập trường chính trị vững vàng, mỗi sinh viên sẽ tích cực tham gia một cách có trách nhiệm, có tri thức vào các hoạt động của đời sống thực tiễn với tư cách là người làm chủ đất nước, đưa Việt Nam sớm trở thành một nước công nghiệp hiện đại.

### 3. Kết luận

Có thể nói, việc trang bị thể giới quan khoa học của Chủ nghĩa Mác - Lênin cho sinh viên là hướng tới hiện thực hóa mục tiêu “xây dựng con người Việt Nam phát triển toàn diện về chính trị, tư tưởng, trí tuệ, đạo đức, thể chất, năng lực sáng tạo, có ý thức cộng đồng, lòng nhân ái, khoan dung, tôn trọng nghĩa tình, lối sống có văn hóa, quan hệ hài hòa trong gia đình, cộng đồng và xã hội” [2;114]. Tuy nhiên, để phát huy hiệu quả vai trò của Chủ nghĩa Mác - Lênin trong việc trang bị thể giới quan khoa học cho sinh viên thì đòi hỏi phải có một đội ngũ giảng viên giảng dạy, tuyên truyền Chủ nghĩa Mác - Lênin có trình độ, tâm huyết với nghề; đồng thời cần có đầy đủ điều kiện vật chất phục vụ cho hoạt động giảng dạy, chương trình giảng dạy phù hợp, cũng như cơ chế chính sách đãi ngộ đối với đội ngũ giảng viên Lý luận chính trị.

### TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Bộ Giáo dục và Đào tạo, Quyết định số 52/ 2008/QĐ-BGDĐT, Quyết định ban hành chương trình các môn lý luận chính trị trình độ Đại học, Cao đẳng dùng cho sinh viên khối không chuyên ngành Mác- Lênin, Tư tưởng Hồ Chí Minh.
- [2] Đảng cộng sản Việt Nam, Văn kiện ĐHĐBTQ lần thứ IX, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2001.
- [3] Đảng cộng sản Việt Nam, Văn kiện HNĐBTQ lần thứ VI khóa IX; Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2002.
- [4] Đảng cộng sản Việt Nam, Văn kiện ĐHĐBTQ lần thứ X, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2006.
- [5] Nguyễn Văn Linh (1991), *Đổi mới để tiến lên*, tập 3, Nxb Sự Thật, Hà Nội.
- [6] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 9, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, năm 2011.
- [7] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 10, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 2011.
- [8] *Hồ Chí Minh toàn tập*, tập 12, Nxb Chính trị Quốc gia, Hà Nội, 1995.
- [9] Phan Văn Năng (chủ biên 2002), *Công tác tư tưởng và giảng dạy lý luận trong trường đại học và cao đẳng hiện nay*, Nxb Thành phố Hồ Chí Minh.
- [10] *V.I.Lênin toàn tập*, tập 23, Nxb Tiến bộ Mat-xcơ-va, 1980.

### ABSTRACT

#### Marxism – Leninism shaping the scientific worldview for students

Students are dynamic, enthusiastic and knowledgeable who play a very important role in the development of the knowledge economy, in the cause of innovation in our country. To further promote good qualities, enhance students' sense of responsibility for society, educate a truly scientific world view for students, this essay focuses on the role of Marxism-Leninism in shaping the scientific worldview for students.

**Keywords:** *Marxism – Leninism, scientific worldview.*